

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 31 lipca 2024 r.,

sprawy **V. K.**

skazanego z art. 258 § 1 k.k., art. 12a ust. 2 w zw. z art. 14 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyroków tytoniowych w zb. z art. 305 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej i in.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 20 listopada 2023 r., sygn. akt II AKa 296/23,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 25 listopada 2021 r., sygn. akt III K 105/21,

p o s t a n o w i ł

1. **oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
2. **zasądzić od skazanego V. K. na rzecz na rzecz oskarżyciela posiłkowego P. 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów za dokonanie czynności procesowej w postępowaniu kasacyjnym,**
3. **zwolnić skazanego V. K. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

V. K. został oskarżony o to, że:

„X. (numeracja za aktem oskarżenia – uwaga SN) w okresie od daty bliżej nieokreślonej nie później niż od dnia 1 września 2020 r. do 17 listopada 2020 r. w K. przy ul. [...], M. przy ul. [...] i innych nieustalonych miejscach, brał udział w założonej i kierowanej przez T. J. zorganizowanej grupie przestępczej w skład, której wchodziły inne nieustalone i ustalone osoby a w tym, J. K., R. S., V. P., D. P., R. V., O. Z., mającej na celu popełnienie przestępstw karnych i karnych skarbowych polegających na wytwarzaniu znacznych ilości wyrobów tytoniowych bez wymaganego wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych, oznaczeniu ich podrobionymi znakami towarowymi [...] w celu wprowadzenia do obrotu, uchylaniu się od opodatkowania podatkiem akcyzowym poprzez nie ujawnienie właściwemu organowi podstawy i przedmiotu opodatkowania tym podatkiem w postaci produkcji wyrobów akcyzowych - papierosów, przez co narażono ten podatek na uszczuplenie oraz podejmowaniu czynności bezpośrednio związanych z produkcją wyrobów akcyzowych bez urzędowego sprawdzenia przy czym jego rola sprowadzała się do podejmowania czynności związanych z wynajmem pomieszczeń przeznaczonych do przechowywania komponentów służących do produkcji wyrobów papierosowych z podrobionymi znakami [...] jak i magazynowania wyprodukowanych w sposób nielegalny gotowych papierosów oraz organizacją zakwaterowania obywatelom Ukrainy wykonującym pracę bezpośrednio przy obsłudze nielegalnej linii produkującej owe wyroby papierosowe, tj. o czyn z art. 258 § 1 k.k.,

XI. w okresie od daty bliżej nieokreślonej nie później niż od dnia 1 września 2020 r. do

17 listopada 2020 r. w K. przy ul. [...], M. przy ul. [...] i innych nieustalonych miejscach, działając przechowywania komponentów służących do produkcji wyrobów papierosowych z podrobionymi znakami [...] jak i magazynowania wyprodukowanych w sposób nielegalny gotowych papierosów oraz organizacją zakwaterowania obywatelom Ukrainy wykonującym pracę bezpośrednio przy obsłudze nielegalnej linii produkującej owe wyroby papierosowe, umożliwiając w ten sposób w krótkich odstępach czasu, wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi i ustalonymi osobami a w tym: J. K., R. S., V. P., D. P., R. V., O. Z., w

ramach założonej i kierowanej przez T. J. zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w pkt X brał udział w wytwarzaniu wyrobów tytoniowych bez wymaganego wpisu do rejestru oraz bez przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia w ten sposób, że podejmował czynności związane z wynajmem pomieszczeń przeznaczonych do produkcję wyrobów akcyzowych w postaci papierosów z wykorzystaniem linii produkcyjnej służącej do ich wytworzenia w ilości 395.600 sztuk i co najmniej 1.212.400 sztuk papierosów obliczonych na podstawie zatrzymanego pyłu tytoniowego poprodukcyjnego w ilości 67 kg i czynności związane z przetwarzaniem tytoniu pochodzącego z nieustalonego źródła o łącznej wadze 1283 kg, w wyniku czego doszło do nieujawnienia właściwemu organowi podatkowemu przedmiotu i podstawy opodatkowania produkowanych wyrobów podatkiem akcyzowym i uszczuplenia należności Skarbu Państwa z tytułu niezapłaconego podatku akcyzowego w kwocie 2.528.091,00 zł, tj. o czyn z art. 69 § 1 k.k.s. i z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (tj. Dz.U.2018.2352) w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s.,

XII. w okresie od daty bliżej nieokreślonej nie później niż od dnia 1 września 2020 r. do 17 listopada 2020 r. w K. przy ul. [...], M. przy ul. [...] i innych nieustalonych miejscach, działając w krótkich odstępach czasu, wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi i ustalonymi osobami a w tym: J. K., R. S., V. P, D. P., R. V., O. Z., w ramach założonej i kierowanej przez T. J., zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w pkt X brał udział w wytworzeniu wyrobów tytoniowych w ilości 395.600 sztuk i co najmniej 1.212.400 sztuk papierosów obliczonych na podstawie zatrzymanego pyłu tytoniowego poprodukcyjnego w ilości 67 kg, które w celu wprowadzenia do obrotu, oznaczano podrobionymi znakami towarowymi marki [...], będącymi znakami zastrzeżonymi, a których nie miał prawa używać, o łącznej wartości rynkowej nie mniejszej niż 1.457.748 zł w ten sposób, że podejmował czynności związane z wynajmem pomieszczeń przeznaczonych do przechowywania komponentów służących do produkcji wyrobów papierosowych z podrobionymi znakami [...] jak i magazynowania wyprodukowanych w sposób nielegalny gotowych papierosów oraz organizacją zakwaterowania obywatelom

Ukrainy wykonującym prace bezpośrednio przy obsłudze nielegalnej linii produkującej owe wyroby papierosowe w sposób umożliwiający w niej następnie produkcję nie mniej niż 1.608.000 sztuk papierosów oznaczonych podrobionym znakiem towarowym [...], czym działał na szkodę pokrzywdzonego P. S.A., z której to działalności uczyniono sobie stałe źródło dochodów, tj. o czyn z art. 305 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 65 § 1 k.k.”.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 25 listopada 2021 r., sygn. akt III K 105/21:

13. (numeracja zgodna z wyrokiem – uwaga SN) uznał oskarżonego V. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie X z tym, że przyjął, iż brał on udział w zorganizowanej grupie przestępczej w bliżej nieustalonym okresie czasu nie krótszym jednak niż od początku września 2020 r. do 17 listopada 2020 r., tj. przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności;

14. uznał oskarżonego V. K. za winnego tego, w okresie od daty bliżej nieokreślonej nie później niż od września 2020 r. do 17 listopada 2020 r. w K. przy ul. [...], M. przy ul. [...], w W. przy ul. [...] i innych nieustalonych miejscach, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w wykonywaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej opisanej w punkcie X poprzez wynajmem pomieszczeń przeznaczonych do przechowywania komponentów służących do produkcji wyrobów papierosowych z podrobionymi znakami [...] jak i magazynowania wyprodukowanych w sposób nielegalny gotowych papierosów oraz organizację zakwaterowania obywatelom Ukrainy wykonującym pracę bezpośrednio przy obsłudze nielegalnej linii produkującej owe wyroby papierosowe, brał udział w wytwarzaniu i wprowadzaniu do obrotu znacznych ilości wyrobów tytoniowych w ilości co najmniej 1.608.000 sztuk, o wartości rynkowej nie mniejszej niż 1.457.748 złotych, bez wymaganego wpisu do rejestru producentów tytoniowych zgodnie z wymogiem określonym w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych i bez przeprowadzenia

urzędowego sprawdzenia, oznaczonych podrobionymi znakami towarowymi marki [...] oraz podejmując czynności związane z przetwarzaniem tytoniu pochodzącego z nieustalonego źródła o łącznej wadze 1283 kg, czym działał na szkodę pokrzywdzonego P. z siedzibą w S., w wyniku czego doszło do nieujawnienia właściwemu organowi podatkowemu przedmiotu i podstawy opodatkowania produkowanych wyrobów podatkiem akcyzowym i narażenia na uszczuplenie należności Skarbu Państwa z tego tytułu w kwocie 2.528.091 złotych, przy czym z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu; tj. popełnienia czynu z art. 12a ust. 2 w zw. z art. 14 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 305 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 65 § 1 k.k. i art. 12 § 1 k.k. i w zb. z art. 69 § 1 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 1 i 5 k.k.s. i art. 8 § 1 k.k.s. i za to:

- na podstawie z art. 305 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. art. 57b k.k. i art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności,

- na podstawie art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 38 § 1 pkt. 3 k.k.s. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 400 stawek dziennych po 100 złotych każda,

- i na podstawie art. 8 § 2 i 3 k.k.s. orzekł, że wykonaniu w zakresie orzeczonych kar podlega kara 2 lat pozbawienia wolności oraz kara grzywny w wysokości 400 stawek dziennych po 100 złotych każda;

15. na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. i art. 39 § 1 i 2 k.k.s. orzeczone wobec V. K. w punkcie 13 i 14 kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył karę łączną 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

16. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec V. K. zaliczył okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 26 listopada 2020 r. godz. 06:05 do dnia 9 marca 2021 roku godz. 15:35;

21. na podstawie 46 § 1 k.k. orzekł solidarnie od oskarżonych na rzecz pokrzywdzonego P. z siedzibą w S., obowiązek częściowego naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę kwoty 173.569,52 złotych;

22. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwrócił V. K. dowód rzeczowy wskazany w wykazie Drz. [...]pod. poz. 9 (k.2029v), Drz. [...], Drz. [...];

25. na podstawie art. 306 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 30 § 2 k.k.s. w zw. z art. 29 pkt 1, 2 i 4 k.k.s. w zw. z art. 31 § 6 k.k.s. i art. 2 § 1 k.k.s. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych opisanych w wykazie: od Drz. [...]do [...] oraz Drz. [...], Drz. [...], Drz. [...], Drz. [...], Drz. [...] i zarządził zniszczenie dowodów wskazanego w wykazie Drz. [...]do Drz. [...] i Drz. [...] (k.2061-2066),

26. pozostawił w aktach sprawy dowody rzeczowe wyszczególnione w wykazie dowodów rzeczowych: Drz. [...] pod poz. 1, Drz. [...] pod poz.2, Drz. [...] pod poz.3, Drz. [...] pod poz. 4, Drz. [...] pod. poz. 5, Drz. [...] pod poz. 7, Drz. [...] pod poz.8, Drz. [...]pod poz. 10, Drz. [...] pod poz. 11, Drz. [...] pod poz.12 (k. 2029 akt); Drz. [...] (k.146 akt), Drz. [...] (k.2063).

27. zasądził od oskarżonych, w tym od V. K. na rzecz pokrzywdzonego P. z siedzibą w S. po 337,50 złotych tytułem wydatków z tytułu ustanowienia pełnomocnika.

W pkt 28 wyroku orzekł o kosztach procesu.

Apelację na korzyść oskarżonego wniósł obrońca, który zaskarżając wyrok w całości co do winy i kary (pkt 13-16, 27-28) zarzucił:

„1/ naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, polegające na uznaniu przez Sąd Okręgowy wyjaśnień oskarżonego V. K. dotyczących braku świadomości co do przeznaczenia hal magazynowych za niewiarygodne, w sytuacji, gdy wyjaśnienia oskarżonego V. K. były spójne i logiczne i dawały pełny obraz podejmowanych przez niego działań, a także pozostawały w zbieżności z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym, a w szczególności z zeznaniami świadków oraz analizą połączeń

pomiędzy poszczególnymi osobami, a z informacjami dotyczącymi logowań telefonów, a prawidłowa ocena tych dowodów, z uwzględnieniem zasad logiki i doświadczenia życiowego, prowadzi do konkluzji, że oskarżony V. K. nie dopuścił się zarzuconych mu przestępstw, tj. naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.,

2/ naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, polegające na bezpodstawnym i niepopartym żadnymi dowodami dokonaniu ustaleń w zakresie uczestnictwa oskarżonego V. K. w zorganizowanej grupie przestępczej, w sytuacji, gdy żaden ze współoskarżonych, poza T. J., nie kontaktował się z oskarżonym K. lub kontaktował się z nim sporadycznie, żaden z oskarżonych nie wskazał na V. K. jako na członka takiej grupy, a okoliczność, że oskarżony działał w ramach zorganizowanej grupy przestępczej nie wynika też z zeznań żadnego ze świadków przesłuchanych w toku całego postępowania, tj. naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.

3/ naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, polegające na popadnięciu przez Sąd Okręgowy w całkowitą dowolność w ocenie materiału dowodowego i pominięcie istotnych okoliczności sprawy przemawiających na korzyść oskarżonego V. K., a w szczególności części wyjaśnień oskarżonego J., w których nie potwierdził on wiedzy i świadomości V. K. o prowadzonym przez niego procederze jaki odbywał się w M., a także całkowite zignorowanie okoliczności, że żaden z pozostałych oskarżonych nie wskazywał na oskarżonego V. K. jako na uczestnika przestępczego procederu, a ponadto pominięcie dowodów z logowań telefonów, które wskazywały, że oskarżony K. był na terenie magazynu w M. dwa razy, co pozostaje w zgodzie z jego wyjaśnieniami, tj. naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.,

4/ naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, polegające na bezpodstawnym zignorowaniu okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, a w szczególności okoliczności związanych z faktem, że oskarżony V. K. po ujawnieniu faktu nielegalnej produkcji papierosów w wynajmowanej przez siebie hali nie próbował się ukryć lub uciekać, a także odmówił przyjęcia korzyści majątkowej od brata oskarżonego T. J., który nakłaniał go do wyjazdu na Ukrainę, co wskazuje jednoznacznie, że oskarżony nie

miał świadomości przestępności działania, tj. naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.,

5/ naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, polegające na braku wskazania przez Sąd Okręgowy dlaczego nie przypisał wyjaśnieniom oskarżonego waloru wiarygodności poza stwierdzeniem, że wyjaśnienia „Takie tłumaczenie jest absurdalne wręcz”, co wskazuje na powierzchowność analizy wyjaśnień oskarżonego i brak skonfrontowania ich z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym, tj. naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.,

6/ naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, polegające na zignorowaniu przez Sąd Okręgowy złożonego w toku postępowania przygotowawczego i nierozpoznanego przez Prokuraturę wniosku dowodowego z dnia 13 stycznia 2021 r. dotyczącego zwrócenia się do W. z/s. w K. i braku wydania w tym zakresie, zarówno przez Prokuraturę jak i Sąd I instancji postanowienia dowodowego, tj. naruszenie art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 3 k.p.k.,

7/ naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, polegające na oddaleniu wniosku dowodowego obrońcy o przeprowadzenie badania wariograficznego oskarżonego V. K., w sytuacji, gdy dowód ten miał istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, zwłaszcza, wobec braku innych dowodów bezpośrednio wskazujących na winę i sprawstwo oskarżonego, a badanie takie mogłoby być przydatne przy okazji oceny wiarygodności wyjaśnień oskarżonego, tj. naruszenie art 170 § 1 pkt 3 k.p.k.”.

Z ostrożności procesowej, w razie uznania powyższych zarzutów za nietrafne przez

Sąd Apelacyjny, obrońca zarzucił także:

„8/ naruszenie przepisów prawa materialnego polegające na przypisaniu oskarżonemu działania w zorganizowanej grupie przestępczej oraz przypisanie oskarżonemu popełnienia przestępstw w formie sprawstwa, w sytuacji, gdy działania oskarżonego powinno być ujęte w formie pomocnictwa co do czynów z art.

305 ust. 3 ustawy prawo własności przemysłowej, art. 54 § 1 k.k.s. oraz art. 69 § 1 k.k.s., tj. naruszenie art. 258 § 1 k.k. oraz art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 18 § 3 k.k.,

9/ rażąco niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary w wymiarze 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności w sytuacji, gdy udział oskarżonego w procedurze był marginalny i nie polegał na bezpośrednim udziale w przestępstwie, wpływ oskarżonego K. na działania pozostałych współoskarżonych był znikomy (jeżeli nie powiedzieć, że żaden), a ponadto, oskarżony, w toku postępowania złożył obszerne wyjaśnienia, które przyczyniły się do wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy.”

W konkluzji skarżący wniosk:

1/ w oparciu o zarzuty z pkt 1-5, o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego V. K. od zarzuconych mu czynów.,

2/ w oparciu o zarzuty z pkt 6 i 7, o rozpoznanie wniosku dowodowego z dnia 13 stycznia 2021 r. i dopuszczenie dowodu w postaci informacji z W. z/s. w K., a także dopuszczenie dowodu z badania wariograficznego oddalonego przez Sąd Okręgowy na rozprawie w dniu 22 września 2021 r.,

3/ w razie uznania za zasadny zarzutu z punktu 8, uniewinnienie oskarżonego od czynu stypizowanego w art. 258 § 1 k.k. i uznanie oskarżonego za winnego popełnionych przestępstw wskazanych w pkt 14 części dyspozytywnej wyroku w formie pomocnictwa przy wyeliminowaniu z kwalifikacji prawnej art. 65 § 1 k.k., art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. oraz z podstawy wymierzenia kary art. 38 § 1 pkt 3 k.k.s. a co za tym idzie wymierzenie kary łagodniejszej, przy zastosowaniu dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia jej wykonania,

4/ w razie uwzględnienia tylko zarzutu nr 9 wymierzenie oskarżonemu kary łącznej roku pozbawienia wolności przy zastosowaniu dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia jej wykonania na okres 3 lat.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył również pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego P., który we wniesionej na niekorzyść m.in. V. K. apelacji, zaskarżając wyrok w części:

(i) co do winy w pkt 14 rozstrzygnięcia, w zakresie zaniechania przypisania w orzeczeniu realizacji przez oskarżonego czynu z art. 305 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej w formie usiłowania,

(ii) co do kary za czyn z pkt XI w zakresie zaniechania orzeczenia przepadku – ściągnięcia równowartości korzyści majątkowej podlegającej przepadkowi,

(iii) co do kary w pkt 25 części rozstrzygającej, w zakresie zaniechania zarządzenia zniszczenia dowodów rzeczowych opisanych w wykazie jako Drz. [...] (linii technologicznej do produkcji papierosów).

Zaskarżonemu orzeczeniu, na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 1 k.p.k. oskarżyciel posiłkowy zarzucił:

W zakresie pkt (i) „obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 305 ust. 1 i 3 Prawo własności przemysłowej i art. 12 a ust. 2 oraz 14 ustawy o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, tj. zaniechanie zastosowania przepisów o usiłowaniu w zakresie wytworzenia i oznaczenia znakiem towarowym papierosów, które nie zostały jeszcze wytworzone ze zgromadzonych na terenie funkcjonującej, nielegalnej fabryki papierosów komponentów, pomimo stwierdzenia okoliczności wskazujących na bezpośrednie dążenie do wytworzenia i oznaczenia dalszych partii papierosów, gdy prawidłowe zastosowanie nakazuje kwalifikację opisanej sytuacji również jako usiłowania wytworzenia i oznaczenia podrobionymi znakami towarowymi papierosów w ilości wynikającej z ilości zgromadzonego tytoniu;”

W zakresie pkt (ii):

„a. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 33 § 1 k.k.s. i art. 45 § 1 k.k. poprzez ich niezastosowanie, tj. zaniechanie orzeczenia przepadku, obowiązku ściągnięcia równowartości pieniężnej korzyści majątkowej w wymiarze odpowiadającym dokonaniem uszczupleniu należności skarbowych w sytuacji, gdy orzeczenie takie było uzasadnione;

oraz ewentualnie, w przypadku uznania, że ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji nie dawały podstaw do takiego orzeczenia ze względu na brak ustalenia wprost, iż uszczuplenie nastąpiło również:

b. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia poprzez błędne ustalenie, jakoby podatek akcyzowy został jedynie narażony na uszczuplenie w przypadku, gdy prawidłowe ustalenia winny obejmować stwierdzenie, iż został on uszczuplony.”

W zakresie pkt (iii) „obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 30 § 2 k.k.s. w zw. z art. 31 § 6 k.k.s. i art. 179a § 1 k.k.s. w zw. z art. 306 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30.06.2000 r. Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 195 k.k.w. poprzez zaniechanie zarządzenia zniszczenia dowodów rzeczowych w postaci linii technologicznej do produkcji papierosów (maszyn) pozostałych w dyspozycji Sądu na podstawie przepisów k.k.s.”.

W następstwie tych zarzutów pełnomocnik wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- objęcie skazaniem również usiłowania wytworzenia i oznaczenia podrobionym znakiem towarowym papierosów w ilości 1.283.000 szt.,
- orzeczenie obowiązku ściągnięcia równowartości korzyści majątkowej w kwocie odpowiadającej uszczupleniom skarbowym w odniesieniu do wprowadzonych do obrotu papierosów w ilości nie mniejszej niż 1.212.400 szt. o wartości rynkowej nie mniejszej niż 1.090.554 zł, a co do których to przedmiotów Sąd nie orzekł przepadku,
- zarządzenie zniszczenia maszyn do produkcji wyrobów tytoniowych zgodnie z dyspozycją art. 31 § 6 k.k.s. i 306 ust. 3 Prawo o własności przemysłowej w zw. z art. 195 k.k.w., przy wyraźnym wskazaniu tych przepisów jako podstawy przepadku i zniszczenia linii technologicznej do produkcji papierosów (maszyn) wskazanych w wykazie dowodów rzeczowych jako Drz. [...], które służyły oskarżonym i były przez nich przeznaczone do popełnienia przestępstwa,

ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy właściwemu Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, przy utrzymaniu w mocy wyroku w niezaskarżonej niniejszą apelacją części.

Po rozpoznaniu wywiedzionych apelacji, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 20 listopada 2023 r., sygn. akt II AKa 296/23, przyjmując za podstawę wszystkich rozstrzygnięć Kodeks karny i Kodeks karny skarbowy w treści obowiązującej do 1 maja 2021 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i art. 2 § 2 k.k.s. zmienił zaskarżony wyrok m.in. wobec oskarżonego V. K. w ten sposób, że:

a. kwalifikację przestępstwa przypisanego w pkt 14 uzupełnił o art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 305 ust. 3 ustawy z 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej,

b. w kwalifikacji prawnej przestępstwa skarbowego przypisanego w pkt 14 pominął art. 37 § 1 pkt. 1 k.k.s., zaś orzeczoną za to przestępstwo skarbowe karę pozbawienia wolności obniżył do roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 8 § 2 k.k.s. określając, iż wykonaniu podlega ta kara pozbawienia wolności oraz kara grzywny 400 stawek dziennych po 100 złotych każda.

W pozostałym zakresie zaskarżony wobec oskarżonego V. K. wyrok utrzymał w mocy (pkt II wyroku).

Na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k. i art. 39 § 1 i 2 k.k.s. połączył kary jednostkowe pozbawienia wolności wymierzone oskarżonemu V. K. i wymierzył mu karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Kasację na korzyść skazanego V. K. wniósł obrońca, który zaskarżając wyrok Sądu odwoławczego w całości zarzucił, na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. oraz art. 526 § 1 k.p.k.:

„1. rażąco obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, polegającą na nieprawidłowym i niedostatecznym rozpoznaniu zarzutów podniesionych przez obrońcę Oskarżonego w apelacji, a w szczególności, zaniechanie należytego rozpoznania zarzutów wskazanych w pkt 1-5 apelacji odnoszących się do naruszenia art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.. poprzez pominięcie podnoszonych przez obronę argumentów dotyczących braku istotnych

dowodów potwierdzających winę i sprawstwo Oskarżonego i uznanie, że oparcie się na dowodach poszlakowych jest wystarczające do udowodnienia winy i sprawstwa co do wszystkich postawionych Oskarżonemu zarzutów, tj. obrazę art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.”

Z ostrożności procesowej zarzucił także „rażącą obrazę przepisów prawa procesowego, mającą istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, polegającą na nieprawidłowym i niedostatecznym rozpoznaniu zarzutu naruszenia prawa materialnego wskazanego w pkt 8 apelacji, albowiem, przy tak ustalonym stanie faktycznym nie można przypisać Oskarżonemu udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, wobec braku realizacji znamion przestępstw, braku uczestnictwa w planowaniu tych przestępstw, przy jednoczesnym braku jakichkolwiek innych działań wskazujących na świadome działanie Oskarżonego w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, tj. obrazę art. 433 § 1 i 2 k.p.k.” (zarzut z pkt 2).

Odwołując się to tych zarzutów obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu.

Odpowiadając pisemnie na kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Również pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego P. wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego jest oczywiście bezzasadna, co pozwoliło na jej oddalenie na posiedzeniu w trybie określonym w art. 535 § 3 k.p.k.

Podnoszony przez obrońcę skazanego argument nieprawidłowego i niedostatecznego rozpoznania zarzutów z pkt 1-5 apelacji i zarzutu z pkt 8 nie znajduje potwierdzenia w lekturze uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego. Niejednokrotnie już Sąd Najwyższy zwracał uwagę, iż stopień szczegółowości rozważań sądu odwoławczego poczynionych w wykonaniu dyspozycji art. 457 § 3 k.p.k. uzależniony jest od jakości oceny dokonanej przez sąd I instancji. Jeżeli

ocena ta jest wszechstronna, pełna, logiczna i wsparta zasadami doświadczenia życiowego, słowem - odpowiadająca całkowicie wymogom nałożonym przez art. 7 k.p.k., to wówczas sąd odwoławczy zwolniony jest od równie drobiazgowego odniesienia się do zarzutów apelacji, kwestionujących w rzeczywistości rzeczoną ocenę (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2009 r., III KK 381/08). Jednocześnie o obrazie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wtedy, gdy sąd w ogóle nie rozważy wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, bądź uczyni to rażąco wadliwie, zaś o naruszeniu art. 457 § 3 k.p.k. - gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta argumentacja odnośnie do określonego potraktowania zarzutów i wniosków apelacji, a więc wtedy, gdy sąd uznając zarzuty apelacji za zasadne lub niezasadne, nie wyjaśni swojego stanowiska, ewentualnie przedstawiona argumentacja będzie zawierała braki (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2018 roku, sygn. II KK 118/18). Nie sposób w rozpoznawanej sprawie uznać, aby Sąd odwoławczy w sposób niedostateczny rozważył wnioski i zarzuty podniesione w apelacji albo nie wyjaśnił zajętego przez siebie stanowiska. Stanowisko zaś obrońcy w tym zakresie, nie wpływa w żadnej mierze na dokonaną w postępowaniu apelacyjnym ocenę zaskarżonego rozstrzygnięcia, którą należy uznać za prawidłową i wyczerpującą oraz czyniącą zadość obowiązującym przepisom.

Oba podniesione przez skarżącego zarzuty, tj. rażącej obrazę art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. (zarzut z pkt 1) i art. 433 § 1 i 2 k.p.k. (zarzut z pkt 2), mającej istotny wpływ na treść orzeczenia, są nie tylko próbą obejścia przesłanek kasacyjnych wynikających z art. 523 § 1 k.p.k., ale także dążeniem do skłonienia Sądu Najwyższego do dokonania ponownej kontroli zaskarżonego wyroku w zakresie zaakceptowanego przez Sąd Apelacyjny stanowiska Sądu pierwszej instancji, że zachowanie skazanego V. K. wyczerpało ustawowe znamiona przestępstw, za które został skazany. Z lektury uzasadnienia kasacji wynika, iż obrońca podważa wiarygodność poszczególnych dowodów i dokonanych na ich podstawie ustaleń faktycznych co do udziału skazanego w zorganizowanej grupie przestępczej, jak i popełnienia w jej ramach przestępstw. Celem postępowania kasacyjnego, o czym należy pamiętać, nie jest zaś powtórna kontrola odwoławcza, dlatego też w jego toku z założenia nie dokonuje się kontroli

poprawności oceny poszczególnych dowodów i nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych. Warto przy tym zauważyć, że w uzasadnieniu kasacji nie kwestionuje się możliwości przyjęcia na podstawie zabranych dowodów, że skazany jest sprawcą przypisanym mu czynów. Skarżący, analizując wywody Sądu odwoławczego, uznaje jednak, że dopuszczalna jest, m.in. ze względu na zaniechania dowodowe, do których doszło w toku postępowania przygotowawczego, także inna ocena postępowania skazanego. Istota wyводу sprowadza się zatem do twierdzenia, że istnieją niedające się usunąć wątpliwości, które należy rozstrzygnąć na korzyść skazanego, stosownie do treści art. 5 § 2 k.p.k., choć przepis ten wprost nie jest przywoływany. Rzecz jednak w tym, że żaden z orzekających w sprawie Sądów takich wątpliwości nie powziął, wobec czego kwestionowanie ich rozstrzygnięć, a zwłaszcza wyroku Sądu Apelacyjnego, na zasadzie in dubio pro reo opierać się nie może. Pozostaje zatem kwestionowanie prawidłowości rozpoznania apelacji przez pryzmat podniesionych w niej zarzutów naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, co – jak już wskazano, w realiach niniejszej sprawy nie jest zabiegiem skutecznym.

Nie jest trafny także zarzut z pkt 2 kasacji, jakoby Sąd odwoławczy w sposób „nieprawidłowy i niedostateczny” rozpoznał zarzut z pkt 8 apelacji, tj. zarzut obrazy prawa materialnego – art. 258 § 1 k.k. oraz art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 18 § 3 k.k.

Sąd Najwyższy niejednokrotnie sygnalizował, że obraza prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu lub niezastosowaniu, w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można mówić więc o naruszeniu przepisów prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę, a do tego sprowadza się stanowisko obrońcy skazanego, który neguje udział V. K. w zorganizowanej grupie przestępczej. Stoi to w sprzeczności ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, w pełni zaakceptowanym przez Sąd Apelacyjny, iż skazani w sprawie, w tym skazany V. K. mieli świadomość udziału w grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw i godzili się na to. W ocenie Sądu działania skazanego V. K. miały istotny wkład w dokonanie

przestępstwa i miały charakter współsprawstwa, a nie pomocnictwa, a ocena ta została należycie uzasadniona.

Kierując się powyższym, orzeczono jak na wstępie.

[J.I.]

[ms]